

การวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง

ของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Analysis of obstacles the focal price auditing by engineers from the State

Audit Office of the Kingdom of Thailand

โกเมฆ ศรีนวกะตระกูล^{*1}, อีรเดช สนงทวิพร², วรานนท์ คงสง³, ชัยวัฒน์ ภู่วรกุลชัย⁴และวุดินันท์ ปัทมวิสุทธิ⁵สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง^{1,3,4}คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยออร์ทองกรุงเทพ²สมาคมผู้ตรวจสอบอาคาร⁵

ผู้รับผิดชอบบทความ* : komek.sr@gmail.com

Komek Srinavakatrakool^{*1}, Teeradej Snongtaweepon², Waranon Kongsong³,Chiwat Pooworakulchai⁴ and Wuthinan Patamawisut⁵

Department of Engineering Law and Inspection, Faculty of Engineering, Ramkhamhaeng

University^{1,3,4}Faculty of Business Administration, North Bangkok University²The Building Inspectors Association⁵

Corresponding author komek.sr@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง 2) เพื่อวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงกระบวนการทำงานในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ วิศวกรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำนวน 49 คน และกำหนดประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ ปัจจัยด้านการบริหารงานภายในองค์กร ปัจจัยด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง และปัจจัย

ด้านหน่วยรับตรวจ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอยู่ในระดับมาก โดยประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และระดับตำแหน่ง ไม่มีผลทำให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างที่แตกต่างต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: อุปสรรคในการตรวจสอบ ราคากลาง งานก่อสร้าง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Abstract

The purposes of this research are to 1) Study the factors influencing the obstacles in auditing focal prices for construction work, 2) analyze the obstacles the auditing of focal prices for construction work by engineers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand (Central), and 3) propose improvements to enhance the efficiency of the verification process. This study employs a quantitative research approach, collecting data from a population of 49 engineers working at the State Audit Office of the Kingdom of Thailand (Central). The entire population was used as the sample group. Data were collected through questionnaires, and Statistical analysis was conducted using frequency, percentage, mean and standard deviation. Hypothesis testing was performed using One - Way ANOVA. The research findings indicate that. The factors affecting of obstacles the focal price auditing by engineers from the State Audit Office of the Kingdom of Thailand (Central) include that factors of auditor, factors in organization management of Internal, factors of auditing of focal prices for construction work and factors auditee Unit of contributing to verification obstacles is rated at a high level. However, work experience within at the State Audit Office of the Kingdom of Thailand and job position levels did not significantly influence the degree of obstacles the focal price auditing at the significant level 0.05.

Keywords: Obstacles the auditing, Focal price, Construction work, State Audit Office of the Kingdom of Thailand

บทนำ

ในแต่ละปีหน่วยงานของรัฐมีการจัดสรรเงินงบประมาณและดำเนินการจัดจ้างโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ตามแผนงานที่หน่วยงานของรัฐวางไว้ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยโครงการก่อสร้างต่าง ๆ จากหน่วยงานของรัฐนั้นมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างมากเพื่อใช้สำหรับอำนวยความสะดวก

สะดวกและบริการประชาชน เช่น ถนน สะพาน ระบบสาธารณสุข โภค โรงพยาบาล โรงเรียน สถานีตำรวจ และสถานที่ราชการต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนการดำเนินการจัดจ้างโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องมีการจัดทำราคากลางงานก่อสร้าง เพื่อใช้เป็นฐานราคาในการเปรียบเทียบราคาของผู้ที่เข้ามายื่นข้อเสนอเพื่อดำเนินการจัดหาผู้รับจ้าง

ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐหลายแห่งมีการกำหนดราคากลางในงานก่อสร้างที่สูงเกินกว่าความเป็นจริงทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นประเด็นที่ถูกกล่าวถึงและวิพากษ์วิจารณ์ตามสื่อต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นเงินจากของแผ่นดินที่มาจากภาษีของประชาชน เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินนั้นเกิดความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ จึงต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคลเทียบเท่ากับกรม และอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2561) และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ รวมถึงตรวจการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการหรือไม่

ปัจจุบันสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบเพื่อให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินทุกด้าน โดยแบ่งการตรวจสอบออกเป็น 3 ลักษณะงาน ได้แก่ การตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562) ซึ่งการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างนั้น เป็นส่วนหนึ่งในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ด้านการจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ โดยให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยรับตรวจ โดยบุคลากรหลักที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนใหญ่จะเป็นตำแหน่งวิศวกร เนื่องจากต้องอาศัยความรู้ด้านงานวิศวกรรมมาใช้ในการตรวจสอบ

การตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยจะตรวจสอบในขั้นตอนถอดแบบก่อสร้างคำนวณปริมาณงาน ที่มาของราคาวัสดุก่อสร้างและราคาค่าแรงงาน การกำหนดใช้ค่า Factor F ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างที่ออกโดยคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการหรือไม่ และการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างที่สูงกว่าความเป็นจริง ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ทางหน่วยงานของรัฐหรือไม่ วิศวกรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงต้องศึกษาระเบียบ กฎหมาย และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับราคากลางงานก่อสร้างเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบ แต่ในการตรวจสอบราคากลางงาน

ก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินนั้นมักเกิดอุปสรรคในระหว่างการตรวจสอบเสมอ เช่น ข้อจำกัดในการสืบที่มาของราคากลางงานก่อสร้าง ข้อมูลรายละเอียดในการตรวจสอบที่ยุ้งยากซับซ้อน ระยะเวลาในการตรวจสอบ รวมทั้งปัจจัยด้านอื่น ๆ เป็นต้น ทำให้การตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างมักเกิดความล่าช้า ไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยของอุปสรรคต่าง ๆ ในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง และจะนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในปรับปรุงกระบวนการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง
2. เพื่อวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง)
3. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงกระบวนการทำงานในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่แตกต่างกัน มีผลส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแตกต่างกัน
2. ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแตกต่างกัน

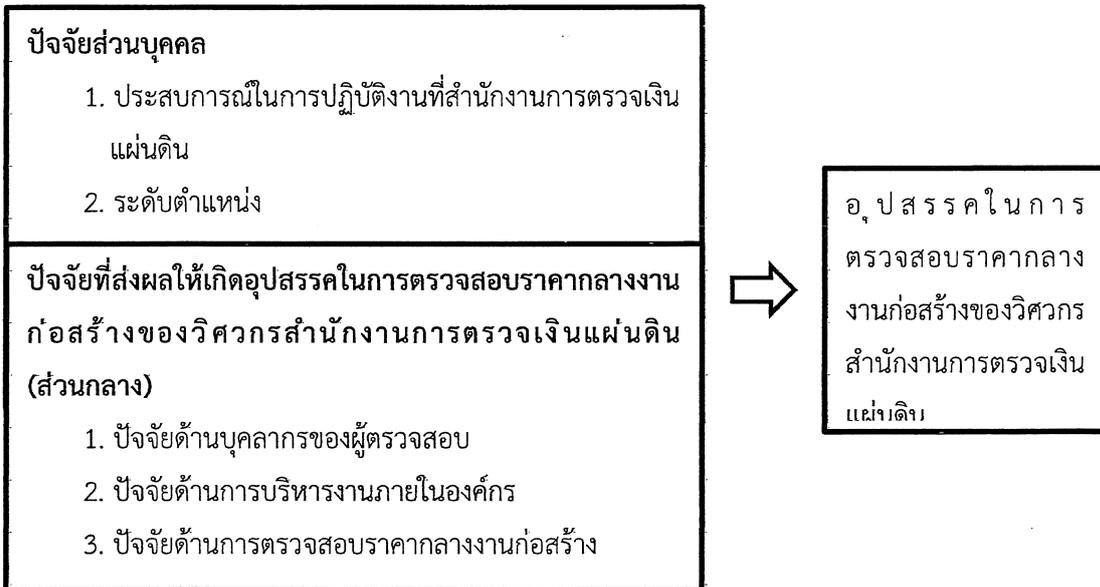
ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตัวแปร 2 ตัวแปร ได้แก่ ต้นแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ส่วนตัวแปรตาม คือ อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ วิศวกรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในพื้นที่ส่วนกลาง จำนวน 49 คน (สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2567) โดยผู้วิจัยทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่สิงหาคม 2567 ถึงเมษายน 2568

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง
2. ทราบถึงอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง)
3. ได้แนวทางการปรับปรุงกระบวนการทำงานในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ผู้ปฏิบัติงานและมีประสบการณ์ด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง คือ วิศวกรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพื้นที่ส่วนกลางทั้งหมด จำนวน 49 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษาระเบียบ กฎหมาย ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำหลักการและข้อมูลต่าง ๆ มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และระดับตำแหน่ง ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ

ระดับปัจจัยของผู้ตอบแบบสอบถามที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกร
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) ตามแบบมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกร
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ทำการ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ดัชนีความ
สอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถาม ผลการคำนวณค่าดัชนีความ
สอดคล้อง IOC มีค่าเท่ากับ 0.93 มากกว่า 0.50 หมายความว่า คำถามนั้นตรงวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำ
แบบสอบถามทั้ง 3 ส่วนไปทดลอง (Try Out) กับวิศวกรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนภูมิภาค)
จำนวน 30 ตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Cronbach's alpha coefficient) ผลการคำนวณได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.94
มากกว่า 0.70 หมายความว่า แบบสอบถามนั้นมีความเชื่อมั่น และสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อ
ใช้อธิบายค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐานโดยใช้
สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)
เพื่อการทดสอบสมมติฐาน โดยจำแนกตามปัจจัย และถ้าพบว่ามีค่าความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบความ
แตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และระดับตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การ
ทำงานขณะปฏิบัติหน้าที่ภายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่ำกว่า 6 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ
61.22 รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงานขณะปฏิบัติหน้าที่ภายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24.49 และมีประสบการณ์การทำงานขณะปฏิบัติหน้าที่
ภายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน 6 ถึง 10 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และผู้ตอบ
แบบสอบถามมีตำแหน่งวิศวกรระดับปฏิบัติการ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมา คือ มีตำแหน่ง
วิศวกรระดับชำนาญการ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32.65 และมีตำแหน่งวิศวกรระดับชำนาญการพิเศษ
จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.21

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของ

วิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผลการวิเคราะห์ที่มีรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามปัจจัย

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
ด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ			
1. ความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้าน เช่น งานวิศวกรรมไฟฟ้า งานวิศวกรรมเครื่องกล เพื่อถอดแบบหาปริมาณงานระบบ	4.22	0.872	มากที่สุด
2. ความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับราคากลางงานก่อสร้าง	3.84	0.986	มาก
3. ความเข้าใจในการอ่านแบบรูปรายการงานก่อสร้างเพื่อถอดแบบหาปริมาณงานตามรายการ	3.82	1.074	มาก
ด้านการบริหารงานภายในองค์กร			
1. อัตรากำลังในการปฏิบัติงานกับปริมาณงานที่ต้องตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง	3.86	0.866	มาก
2. การจัดเก็บ การค้นหา การเข้าถึงฐานข้อมูลของกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับราคากลางงานก่อสร้าง	3.84	0.965	มาก
3. การจัดอบรม พัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างให้แก่บุคลากร	3.82	0.882	มาก
ด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง			
1. ตรวจสอบ/ค้นหาราคาวัสดุก่อสร้างจากสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ พบราคาวัสดุก่อสร้างเฉพาะบางรายการ	4.12	0.807	มาก
2. ตรวจสอบ/ค้นหาราคาวัสดุก่อสร้างจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง พบราคาวัสดุก่อสร้างเฉพาะบางรายการ	4.10	0.823	มาก
3. ความชัดเจนของแบบรูปรายการงานก่อสร้างและรายละเอียดของหน่วยรับตรวจ เพื่อใช้ในการถอดแบบหาปริมาณงาน	4.00	0.979	มาก

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามปัจจัย (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงาน ก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล
ด้านหน่วยรับตรวจ			
1. ระยะเวลาในการชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และแสดง พยานหลักฐานเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจ	4.22	0.654	มากที่สุด
2. ระยะเวลาในการจัดส่งเอกสารรายละเอียดการคำนวณ ราคากลางให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	4.16	0.688	มาก
3. การชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และแสดงพยานหลักฐาน เพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจตามประเด็นข้อบกพร่องที่ ตรวจพบ	4.14	0.736	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง
ของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ พบว่า ความรู้ความเข้าใจ
เฉพาะด้าน เช่น งานวิศวกรรมไฟฟ้า งานวิศวกรรมเครื่องกล เพื่อถอดแบบหาปริมาณงานระบบ โดยมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.22 ด้านการบริหารงานภายในองค์กร พบว่า อัตรากำลังในการปฏิบัติงานกับปริมาณงานที่ต้อง
ตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง พบว่า
ตรวจสอบ/ค้นหาราคาวัสดุก่อสร้างจากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ พบราคา
วัสดุก่อสร้างเฉพาะบางรายการ มีโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ด้านหน่วยรับตรวจ พบว่า ระยะเวลาในการชี้แจง
เหตุผล ความจำเป็น และแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และระดับตำแหน่ง ของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
(ส่วนกลาง) โดยภาพรวม มีรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามปัจจัยรายด้าน

อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลาง งานก่อสร้างของวิศวกร สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล	อันดับ
ด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ	3.86	0.962	มาก	3
ด้านการบริหารงานภายในองค์กร	3.74	0.894	มาก	4
ด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง	3.91	0.949	มาก	2
ด้านหน่วยรับตรวจ	4.15	0.734	มาก	1
รวม	3.91	0.905	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของ
วิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามปัจจัยรายด้าน พบว่า ด้านหน่วยรับตรวจ ด้าน
การตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ และด้านการบริหารงานภายในองค์กร ส่งผล
ให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86, 3.74, 3.91
และ 4.15 ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของ
วิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และระดับตำแหน่ง โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความ
แปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม โดย
ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 H_0 : ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่แตกต่างกัน มี
ผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแตกต่างกัน

H_1 : ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่แตกต่างกัน มี
ผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกร
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สำนักงานการ
ตรวจเงินแผ่นดิน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.013	2	0.006	0.021	0.979
ภายในกลุ่ม	14.213	46	0.309		
รวม	14.226	48			

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่า F เท่ากับ 0.021 ค่า Sig. เท่ากับ 0.979 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 จึงไม่มีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD สรุปได้ว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน มีผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H_1 แต่ปฏิเสธสมมติฐาน H_0

สมมติฐานที่ 2 H_0 : ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแตกต่างกัน

H_1 : ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามด้านระดับตำแหน่ง

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.987	2	0.493	1.714	0.191
ภายในกลุ่ม	13.239	46	0.288		
รวม	14.226	48			

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่า F เท่ากับ 1.714 ค่า Sig. เท่ากับ 0.191 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 จึงไม่มีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD สรุปได้ว่า ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H_1 แต่ปฏิเสธสมมติฐาน H_0

สมมติฐานที่ 2 H_0 : ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแตกต่างกัน

H_1 : ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามด้านระดับตำแหน่ง

ความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.987	2	0.493	1.714	0.191
ภายในกลุ่ม	13.239	46	0.288		
รวม	14.226	48			

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่า F เท่ากับ 1.714 ค่า Sig. เท่ากับ 0.191 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 จึงไม่มีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD สรุปได้ว่า ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมติฐาน H_1 แต่ปฏิเสธสมมติฐาน H_0

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ ด้านการบริหารงานภายในองค์กร ด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง และด้านหน่วยรับตรวจ ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ทั้งหมด โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างอยู่ในระดับ “มาก” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.905 ซึ่งจำแนกตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างมากเป็นอันดับแรก คือ ด้านหน่วยรับตรวจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.734 รองลงมา คือ ด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.949 ด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.962 และด้านการบริหารงานภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.894 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) พบว่า สาเหตุหลักที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) มีสาเหตุดังนี้

2.1 ด้านหน่วยรับตรวจ พบว่า การจัดส่งเอกสารรายละเอียดการคำนวณราคากลาง หรือการจัดส่งเอกสารการชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจที่ต้องส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินใช้ระยะเวลาานาน และการชี้แจงเหตุผลฯ ของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจไม่ตรงตามประเด็นข้อบกพร่องที่ตรวจพบ

2.2 ด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง พบว่า ตรวจสอบ/ค้นหาราคาวัสดุก่อสร้างจากสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง ไม่พบราคาวัสดุก่อสร้างที่ต้องการตรวจสอบ และความไม่ชัดเจนของแบบรูปรายการงานก่อสร้างและรายละเอียดของหน่วยรับตรวจ เพื่อใช้ในการถอดแบบหาปริมาณงาน

2.3 ด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ พบว่า บุคลากรอาจไม่มีความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้าน เช่น งานวิศวกรรมไฟฟ้า งานวิศวกรรมเครื่องกล เพื่อใช้สำหรับการถอดแบบหาปริมาณงานระบบ

2.4 ด้านการบริหารงานภายในองค์กร พบว่า อัตรากำลังในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับ ปริมาณงานที่ได้รับการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง

ซึ่งสาเหตุหลักที่กล่าวมานั้นล้วนส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ทั้งสิ้น

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของ วิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย ประสบการณ์ใน การปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และระดับตำแหน่ง สรุปได้ดังนี้

3.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแตกต่างกัน มีผลต่อ อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แตกต่างกัน

3.2 ระดับตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีผลต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษา การวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านหน่วยรับตรวจ พบว่า ระยะเวลาในการชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และแสดง พยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจ มีระดับความสำคัญต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงาน ก่อสร้างมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัสกร ชันธ์เจริญ (2563) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างนั้น เกิดจากปัจจัยด้านการ บริหารงานภายในองค์กรของหน่วยรับตรวจเป็นอันดับแรก เนื่องจาก ระยะเวลาการดำเนินการจัดส่งข้อมูล เอกสารจากหน่วยรับตรวจล่าช้าและจัดส่งเอกสารไม่ครบถ้วน

2. ปัจจัยด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง พบว่า ตามประกาศคณะกรรมการราคากลางและ ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ฉบับที่ 5 ประกาศ ณ วันที่ 6 กรกฎาคม 2565 ซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบ พบว่า การตรวจสอบ/คั่นหาราคาวัสดุก่อสร้างจาก สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ไม่พบราคาวัสดุก่อสร้างที่ต้องการ มีระดับ ความสำคัญต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติกรณณ์ แนนจันทร์ (2557) ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของสำนักงานการ ตรวจเงินแผ่นดิน กรณีศึกษากลุ่มจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างนั้น เกิดจากปัจจัยด้านหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2555

3. ปัจจัยด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ พบว่า ความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้าน เช่น งานวิศวกรรมไฟฟ้า งานวิศวกรรมเครื่องกล เพื่อถอดแบบหาปริมาณงานระบบ มีระดับความสำคัญต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของญาณวรรณ ชุ่มท้วม (2560) ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบงานจัดจ้างก่อสร้างของกลุ่มตรวจสอบการบริหารพัสดุ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างนั้น เกิดจากปัจจัยด้านการบริหารงานภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เนื่องจาก โครงสร้างภายในทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน และได้ให้ข้อเสนอแนะควรจัดหาคู่มือความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้เพียงพอเพื่อตรวจสอบงานจัดจ้างก่อสร้างที่มีขนาดใหญ่และมีความซับซ้อน เช่น วิศวกรไฟฟ้า วิศวกรเครื่องกล เป็นต้น

4. ด้านการบริหารงานภายในองค์กร พบว่า อัตรากำลังในการปฏิบัติงานกับปริมาณงานที่ต้องการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง มีระดับความสำคัญต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรพล เสนะ (2560) ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้การตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างมีปัญหาและอุปสรรคมากในด้านบุคลากรเป็นอันดับแรก คือ อัตรากำลังในการปฏิบัติงานเทียบกับปริมาณงานที่ตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษา “การวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง)” ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะและแนวทางการปรับปรุงกระบวนการทำงานในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังนี้

1. ปัจจัยด้านหน่วยรับตรวจ จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นระยะเวลาในการชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น และแสดงพยานหลักฐานของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจ มีระดับความสำคัญต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) อยู่ในระดับมาก ดังนั้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ควรมีการสื่อสารกับหน่วยรับตรวจให้ชัดเจนและมีความเข้าใจในเรื่องของระยะเวลาในการจัดส่งเอกสารการชี้แจงเหตุผลฯ ต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พร้อมทั้งมีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการจัดส่งเอกสารการชี้แจงเหตุผลฯ ได้ไม่เกิน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หากหน่วยรับตรวจไม่มีการจัดส่งเอกสารการชี้แจงเหตุผลฯ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในระยะเวลาที่กำหนด จะถือว่าหน่วยรับตรวจไม่ประสงค์จะชี้แจงเหตุผลฯ

2. ปัจจัยด้านการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง แสดงให้เห็นว่า การตรวจสอบ/คั่นหาราคาวัสดุ ก่อสร้างจากสำนักรนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ไม่พบราคาวัสดุก่อสร้างที่ต้องการ มีระดับความสำคัญต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงิน

แผ่นดิน (ส่วนกลาง) อยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการหารือกับสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้มีการอัปเดตรายการและราคาวัสดุก่อสร้างอย่างสม่ำเสมอและครอบคลุมทุกรายการ

3. ปัจจัยด้านบุคลากรของผู้ตรวจสอบ แสดงให้เห็นว่า ความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้าน เช่น งานวิศวกรรมไฟฟ้า งานวิศวกรรมเครื่องกล เพื่อถอดแบบหาปริมาณงานระบบ มีระดับความสำคัญต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) อยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการจัดอบรมและพัฒนาทักษะในด้านการตรวจสอบราคากลางงานระบบให้กับวิศวกรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

4. ปัจจัยด้านการบริหารงานภายในองค์กร แสดงให้เห็นว่า อัตรากำลังในการปฏิบัติงานกับปริมาณงานที่ต้องการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง มีระดับความสำคัญต่ออุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรมีการจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณงาน และควรกำหนดแผน/เป้าหมาย ให้ชัดเจน เพื่อให้งานเป็นไปตามแผนงานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน เช่น วิศวกรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนภูมิภาค หรือต่างจังหวัด เพื่อจะได้ทราบถึงมุมมอง แนวคิดเกี่ยวกับอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างที่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านหน่วยรับตรวจ เป็นปัจจัยภายนอกขององค์กรที่ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ควรศึกษาและกำหนดแนวทางในการแก้ไข เพื่อให้การตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม สำเร็จลงได้โดยได้รับความกรุณาและได้รับคำแนะนำตลอดจนได้รับความช่วยเหลือชี้แนะจากรองศาสตราจารย์ ดร. อีร์เดช สนองทวีพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรานนท์ คงสง และอาจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ ภูวกรกุลชัย อาจารย์ที่ปรึกษา

เอกสารอ้างอิง

ญาณวรรณ ชุ่มท้วม. (2560). การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบงาน จัดจ้างก่อสร้างของกลุ่มตรวจสอบการบริหารพัสดุ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนกลาง.

- นิติกรณ์ แนนจันทร์. (2557). ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบราคากลางงาน ก่อสร้างของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กรณีศึกษากลุ่มจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์.
- พัชรพล เสนะ. (2560). ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน.
- ภัสกร ชันธุ์เจริญ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง).
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2561). พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.audit.go.th/th/พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน-พศ-๒๕๖๑>
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2562). ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.audit.go.th/th/standard/ประกาศ-คตง-เรื่อง-หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน>
- สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2567). ข้อมูลบุคลากรเดือนพฤศจิกายน 2567. ข้อมูลจากสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล. ข้อมูลเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2567

มหาวิทยาลัยปทุมธานีและภาคีเครือข่ายทางวิชาการ

ขอมอบเกียรติบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

โธมัส ศรีนวกะตระกูล, ธีรเดช สมองท้วพร, วรานนท์ คงสง, ชัยวัฒน์ กุศลกุลชัย และ วุฒินันท์ ปัทมวิสุทธิ์

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานเรื่อง

การวิเคราะห์อุปสรรคในการตรวจสอบราคาตลาดกลางขานก่อสร้าง ของวิศวกรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

โครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9 ประจำปี 2568
หัวข้อ “นวัตกรรมดิจิทัลเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน: เชื่อมโยงสังคม ธุรกิจ และวิทยาศาสตร์”
ในวันเสาร์ที่ 17 พฤษภาคม 2568

ดร.ชานานต์ ยืนยง

อธิการบดีมหาวิทยาลัยปทุมธานี

PROCEEDINGS **9th** Conference **2025**

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9

ประจำปี 2568

อ “นวัตกรรมดิจิทัลเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน : เชื่อมโยงสังคมธุรกิจ และวิทยาศาสตร์”

ณ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

